

ХРИСТІЯНСЬКА ЦЕРКВА «ПЕРЕМОГА» · М. РІВНЕ

БІБЛІЙНА ШКОЛА

«Дім Слова»

Послух

Урок 5 · Навчальний посібник

Послух Богові · Послух людині · Послух духовній владі · Плоди послуху Богові ·
Наслідки непослуху · Приклади послушних людей

INSTAGRAM.COM/VICTORYCHURCH_RV 2026

ПЕРЕДМОВА

“

Тоді Самуїл промовив: Хіба Господу приємніші всепалення і жертви, ніж послух Господньому слову? Запам'ятай: Послух кращий за жертву, й покірливість краща за баранячий жир!

1 САМУЇЛА 15:22

Це п'ятий урок Біблійної школи «Дім Слова» – після уроку «Характер». Його тема – послух: послух Богові, людині й духовній владі, плоди послуху, наслідки непослуху і приклади послухних людей.

Кожну думку тут підкріплено місцями Писання – прочитайте їх уважно, бо саме Слово Боже, а не пояснення до нього, змінює життя.

Кожен розділ завершується тестом. Він перевіряє, чи зрозуміла прочитане людина, і тому частина питань описує ситуації з життя, де його треба застосувати. Відповіді з поясненнями зібрано наприкінці посібника, а на вебсторінці тест перевіряється одразу і показує, які теми варто перечитати.

ПЕРЕД КОЖНИМ ЗАНЯТТЯМ

Відкрив мої очі, щоб я міг побачити дивовижні властивості Твого Закону!

ПСАЛОМ 119:18

ЯК ЧИТАТИ ПОСІБНИК

СВЯТЕ ПИСЬМО

Біблійні тексти виділено золотою рамкою. Посилання стоїть під текстом.

ГОЛОВНА ДУМКА

Висновок, який варто запам'ятати.
У тексті такі речення підсвічено.

ПОЯСНЕННЯ

Значення слова, історичний фон,
приклад.

ПЕРЕВІР СЕБЕ

Тест наприкінці розділу: знання,
розуміння, застосування.

Українською перекладено та оформлено за навчальним матеріалом Біблійної школи «Робітники Царства» християнської церкви «Перемога» (м. Київ). Використано з дозволу.

Цитати Святого Письма наведено за виданням «Біблія. Сучасний переклад» © Українське Біблійне Товариство, 2020–2023.

Посилання подано за нумерацією цього перекладу.

ЗМІСТ

I. Послух Богові

Послух Богові
Перевір себе

II. Послух людині

Послух людині
Перевір себе

III. Послух духовній владі

Послух духовній владі
Перевір себе

IV. Плоди послуху і наслідки непослуху

Плоди послуху Богові
Наслідки непослуху
Приклади послушних людей
Перевір себе

Відповіді до тестів – наприкінці посібника.

РОЗДІЛ I

Послух Богові

принципи послуху: від рішення серця до молитви і посту

Послух Богові

Слова з Повторення Закону 11 Бог звертає не лише до Ізраїлю, а й до нас. Послух Богові та Його Слову допомагає зміцнитися і увійти в обітовану землю, яку Він пообіцяв у Слові. Утриматися в ній так само нелегко, як увійти: християни, як і Ізраїль, можуть отримати прорив, а потім утратити його через непослух. Питання послуху Богові – ключове в моєму житті.

1. БЕЗ ДОЩУ НЕ ВИЖИТИ

Обітовану землю, на відміну від Єгипту, не можна було зрошувати: там гори й долини, і життя народу повністю залежало від дощу, який Бог обіцяв давати за умови послуху. За днів Іллі через непослух дощу не було понад три роки. Єгипет – прообраз життя у світі, коли ми були непослушні й якимось виживали. Тепер вибір обмежений: або послух і життя, або непослух – і смерть. Неможливо жити в непослуху й бути під дощем Божих благословень: у житті непослушного – постійна посуха. Благодать не знімає з нас відповідальності бути послухними – вона дана, щоб допомогти змінитися зсередини.

⁸ Тому дотримуйтеся всіх Заповідей, які я вам сьогодні заповідаю, щоб ви зміцнилися, пішли й оволоділи землею, до якої ви прямуєте, щоб посісти її, ⁹ та щоб ви довго жили на землі, про яку Господь присягнувся вашим батькам, що дасть їм та їхнім нащадкам, – землю, яка тече молоком та медом. ¹⁰ Адже земля, в яку ви входите, аби заволодіти нею, не така, як єгипетська земля, з якої ви вийшли, де ти, посіявши своє насіння, зрошував його, працюючи своїми ногами й поливаючи овочі на городі. ¹¹ Земля, в яку ви вирушаєте, аби заволодіти нею, це земля гір і долин, яка зрошується водою небесного дощу. ¹² Це земля, про яку дбає Господь, твій Бог. Очі Господа, твого Бога, звернені на неї повсякчасно, – від початку року й до кінця року. ¹³ Отже, якщо ви справді будете слухатись моїх наказів, які я сьогодні вам заповідаю, щоб любити Господа, вашого Бога, і служити Йому від усього вашого серця і всієї вашої душі, ¹⁴ то ось що говорить Господь: Я своєчасно даватиму дощ вашій землі, – дощ ранній і дощ пізній, – і ви збиратимете своє збіжжя, своє вино і свою олію. ¹⁵ Я даватиму траву для вашої худоби на ваших полях. Тож матимеш їжу й наситишся.

ПОВТОРЕННЯ ЗАКОНУ 11:8–15

2. СХИЛЬНІСТЬ СЕРЦЯ

Послух – внутрішній стан, схильність серця: він або є, або його немає. У притчі про двох синів перший спершу сказав «не хочу», але в його серці була схильність до послуху, і він пішов. Другий погодився й справив добре враження, але в серці мав непослух – і не пішов. Наші вчинки – плід того, що пустило корінь у серці. Можна раз чи двічі змусити себе виглядати послушним, але внутрішній непослух однаково вилізе назовні. Змусити людину до послуху ззовні, палицею, неможливо – тому найперше варто дбати, щоб послух прийшов у серце.

²⁸ Як вам здається? Один чоловік мав двох синів. І прийшовши до першого, сказав: Сину, іди попрацюй сьогодні у винограднику! ²⁹ Той же у відповідь сказав: Не хочу! Та пізніше, розкайвшись, пішов. ³⁰ Підійшовши до другого, сказав так само. А той у відповідь промовив: Я іду, пане, – але не пішов. ³¹ Котрий із двох виконав волю батька? Кажуть: Перший! Промовляє до них Ісус: Запевняю вас, що митники й розпусниці випереджають вас до Царства Божого.

МАТВІЯ 21:28–31

3. ПОСЛУХ – ЦЕ РІШЕННЯ

Мій послух залежить від мого бажання і тільки від мене. Багато хто не слухається Бога, бо жодного разу цього не захотів. Поки я виправдовую непослух дружиною, чоловіком чи обставинами, я не змінююся: за непослух треба каятися, а не виправдовуватися. Емоційне рішення після проповіді неглибоке і тримається до першого випробування. Потрібне **якісне рішення** – таке, що не змінюється за жодних обставин. Любов – теж не відчуття, а внутрішнє рішення бути посвяченим. Суть християнства – щоб послух Господу став моїм бажанням. Благословень ми не заробляємо, але послух тримає нас під «відкритим небом», а непослух виводить з місця благословень.

¹⁹ Якщо ви забажаєте і послухаєтесь, то будете споживати блага землі.

ІСАЯ 1:19

²⁶ Отже, я пропоную вам сьогодні благословення і прокляття. ²⁷ Благословення, якщо будете дотримуватися Заповідей Господа, вашого Бога, які я вам сьогодні переповідаю. ²⁸ А прокляття, якщо не будете дотримуватися Заповідей Господа, вашого Бога, і звернете з дороги, яку я вам сьогодні вказую, і підете за іншими богами, яких ви не знаєте.

ПОВТОРЕННЯ ЗАКОНУ 11:26–28

4. АТМОСФЕРА, ЩО ПІДСИЛЮЄ БАЖАННЯ

Атмосфера довкола або підсилює бажання слухатися Бога, або послаблює його – як кухня, де готують їжу, під час посту. Моя відповідальність – створити довкола себе атмосферу, яка підтримує послух. Допомагає **проповідь Слова**: Бог радив покласти Його слова в серце, навчати їх дітей і писати на одвірках – оточити людину Словом. Допомагає й щоденне взаємне напучування. Допомагає **правильне спілкування**: те, що в серцях друзів, заражає і тебе, тож потрібні щирі християни поруч і не можна полишати зібрання. Давид зрадив, коли його покликали до Господнього дому; Даниїл і троє його друзів, тримаючись разом, лишилися послухними серед язичників.

¹⁸ Тож закарбуйте ці мої слова у своєму серці й у своїй душі. Прив'яжіть їх як знак на своїй руці, нехай вони будуть також пов'язкою над вашими очима. ¹⁹ Повторюйте їх своїм дітям, розмовляючи про них, коли ти перебуватимеш у своєму домі, та йдучи дорогою, лягаючи і встаючи. ²⁰ Напиши їх на одвірках свого дому та на своїх воротах,

ПОВТОРЕННЯ ЗАКОНУ 11:18–20

¹² Бережіться, брати, щоби часом не було в когось з вас лукаве серце, повне невірства, щоб відступити від Живого Бога, ¹³ але потішайте себе щодня, доки ще «сьогодні» триває, щоб не закам'янів дехто з вас через підступність гріха.

ЄВРЕЇВ 3:12–13

²⁵ не залишаймо своїх зібрань, як то деякі ввели у звичку, але заохочуймо один одного, і тим більше, чим більше бачите, що наближається день.

ЄВРЕЇВ 10:25

¹ Пісня при наближенні до Храму. Псалом Давида Я зрадив, коли мені сказали: Ходімо до Господнього Дому!

ПС. 122:1

5. ЩО ПОСЛАБЛЮЄ БАЖАННЯ

Вуха й очі – двері до серця, і ми діятимемо згідно з тим, що туди ввійшло. Захистити себе можна в момент вибору, але не після нього: усе, що не корисне й не буде, і все сумнівне краще не дивитися й не слухати. Погані товариства псують добрі звичаї – як гарячий чай у холодильнику. Бог радить не дружити з гнівливим і не водитися з бунтівниками. Йосафата пророк викрив за дружбу з нечестивим Ахавом, а хитрий друг Йонадав підштовхнув Амнона до гріха. Межа між мудрістю і хитрістю – у мотивах: мудрість починається зі страху Божого.

²⁰ Сину мій, будь уважний до моїх слів, прихиливши своє вухо до моєї мови. ²¹ Нехай ці слова не відходять з-перед твоїх очей, – зберігай їх у своєму серці. ²² Бо вони є життям для того, хто їх знаходить, й здоров'ям для всього його тіла. ²³ Понад усе, що лише зберігаєш, бережи своє серце, тому що з нього б'ють джерела життя.

ПРИПОВІСТІ 4:20–23

²³ Все [мені] можна, але не все на користь. Усе [мені] можна, але не все буде.

1 КОРИНТЯН 10:23

³³ Не давайте себе обманути: погане товариство псує добрі звичаї.

1 КОРИНТЯН 15:33

²⁴ Не товаришуй з гнівливим, і з людиною запальною не спілкуйся, ²⁵ щоб ти, бува, не перейняв його звички і не поставив капкана на власну душу.

ПРИПОВІСТІ 22:24–25

²¹ Сину мій, шануй Господа і царя, а з бунтівниками не спілкуйся, ²² бо зненацька прийде від них лихо, – погибель від їх обох хто передбачить?

ПРИПОВІСТІ 24:21–22

² назустріч йому вийшов ясновидець Єгу, син Ханані, й сказав цареві Йосафату: Хіба можна допомагати нечестивцю і по-дружньому ставитись до тих, котрі ненавидять Господа? Через це над тобою тяжіє Господній гнів.

2 ХРОНІК 19:2

¹ Після цього сталась неприємна подія. У Давидового сина Авесалома, була вродлива сестра на ім'я Тамара, в яку закохався інший син Давида, Амнон. ² Амнон дуже страждав через це, так що аж захворів з приводу своєї сестри Тамари, адже вона була ще дівчиною, і Амнон ніяк не наважувався щось їй заподіяти. ³ Але в Амнона був приятель на ім'я Йонадав, син Давидового брата Шіми. Йонадав був дуже лукавою й хитрою людиною. ⁴ Він запитав Амнона: Чому це ти, царевичу, з кожним днем все марнієш? Невже ти не розповіси мені?

Амнон йому відповів: Я закохався в сестру свого брата Авесалома, Тамару.⁵ І Йонадав йому порадив: Лягай на своє ліжко і вдавай із себе хворого, і коли твій батько прийде тебе відвідати, то скажи йому: Нехай би прийшла моя сестра Тамара й нагодувала мене їжею, яку приготує прямо переді мною, так, щоб я бачив, і міг попоїсти з її рук!

2 САМУЇЛА 13:1-5

6. СЛОВО, ЩО ПЕРЕБУВАЄ В СЕРЦІ

Гілка не дає плоду без лози. Перебувати в Ісусі – це бути послухним Його Слову: для Бога наша любов – не емоції, а виконання заповідей. Щоб бути послухним, треба мати заповіді в собі: читати, пізнавати й дотримуватися. Чому я віддаюся – похоті, заздрості чи Слову, – тому й буду послухним. Шлях такий: вникати → перебувати → виконувати – і буде блаженство; повчатися день і ніч → виконувати – і буде успіх. Духовна їжа потрібна постійно: плачучу дитину не заспокоїш тим, що нагодував її вчора. Між «знаєте» і «блаженні» має щось статися: хто не виконує відкритого, губить його, як той, хто глянув у дзеркало й забув.

⁴Перебувайте в Мені, а Я – у вас. Як гілечка не може приносити плоду сама по собі, якщо не буде на виноградній лозі, так і ви, якщо не будете перебувати в Мені.⁵ Я є Виноградна Лоза, ви – гілочки. Хто перебуває в Мені, а Я в ньому, той приносить рясний урожай, бо без Мене не можете робити нічого.⁶ Хто в Мені не перебуває, буде відкинений геть, мов та гілка, і всохне; їх збирають і кидають у вогонь, і вони згорають.⁷ Якщо ж будете перебувати в Мені, а Мої слова перебуватимуть у вас, то чого б тільки забажали, просіть – і станеться вам.

ІВАНА 15:4-7

²⁴А хто зберігає Його заповіді, той у Ньому перебуває, а Він – у ньому, а що Він у нас перебуває, дізнаємося від Духа, Якого Він нам дав.

1 ІВАНА 3:24

⁵А хто дотримується Його слова, в тому Божя любов справді є досконалою. З цього пізнаємо, що ми в Ньому.

1 ІВАНА 2:5

³З того дізнаємося, що ми Його пізнали, якщо дотримуємося Його заповідей.

1 ІВАНА 2:3

³ Бо це любов до Бога – дотримуватися Його заповідей! А Його заповіді не тяжкі.

1 ІВАНА 5:3

²¹ Хто має Мої заповіді та виконує їх, той Мене любить. А хто Мене любить, того любитиме і Мій Отець, і Я любитиму його, і з'явлюся йому Сам.

ІВАНА 14:21

²⁴ [Отже] те, що ви почули від початку, нехай воно у вас перебуває. Якщо у вас перебуватиме те, що ви почули від початку, то й ви перебуватимете в Сині та в Отці.

1 ІВАНА 2:24

²¹ Тому, відкинувши всяку нечистоту і рештки злоби, з лагідністю прийміть посіяне Слово, що може спасти ваші душі. ²² Будьте виконавцями Слова, а не лише слухачами, які обманюють самих себе. ²³ Бо коли хто є слухачем Слова, а не виконавцем, той подібний до людини, яка розглядає природні риси свого обличчя в дзеркалі: ²⁴ тож побачив себе, відійшов і тут же забув, який він. ²⁵ А хто дивиться на досконалий закон свободи і перебуває в ньому, той не слухач-забудько, а виконавець діла; він буде блаженний у своїх діях.

ЯКОВА 1:21-25

⁸ Нехай книга цього Закону не відходить від твоїх уст; роздумуй над ним удень і вночі, щоб докладно дотримуватись усього, що написано в ньому. Лише тоді ти матимеш успіх у всіх твоїх справах і діятимеш розважливо.

ІСУС НАВИН 1:8

¹ Блаженний чоловік, який не бере участі у раді нечестивих, не стає на дорогу грішників і не сидить у зборищі кепкунів, ² але він насолоджується Господнім Законом, і над Його Законом він роздумує вдень і вночі. ³ Він буде, як дерево, посаджене біля потоків води, яке приносить свій плід у належну пору і листя якого не в'яне. В усьому, що тільки він робить, матиме успіх.

ПС. 1:1-3

¹⁷ Якщо це знаєте, то ви блаженні, коли це виконуєте.

ІВАНА 13:17

7. СТРАХ БОЖИЙ

Щоб слухатися Господа, потрібна одна якість – боятися, поважати й шанувати Бога. Якщо є проблеми з послухом, можливо, бракує страху Божого. Він росте з пізнання Бога і має два боки: глибока пошана до Творця і боязнь зробити те, що засмучує Бога. Послух батьків приносить добро і їхнім дітям. Страх Божий допомагає лишатися послухним і тоді, коли поруч нікого немає, – у речах, про які знає тільки Бог.

²⁹ О, якби ж то їхнє серце завжди було таким! Аби вони боялися Мене і дотримувалися всіх Моїх Заповідей, щоб їм та їхнім дітям повіки було добре!

ПОВТОРЕННЯ ЗАКОНУ 5:29

⁶ Милосердям і правдою здійснюється викуплення від гріха, і страх Господній допоможе оминутися злом.

ПРИПОВІСТІ 16:6

8. ПОСЛУХ СЛОВУ І ЙОГО ГОЛОСУ

Слову – через читання Біблії й проповіді: загальні заповіді обов’язкові для всіх. Голосу – в особистих стосунках: Бог дає кожному окремі доручення через бажання в серці, видіння чи голос. Послух Слову – перший етап і основа: хто вірний у малому, той стає передбачуваним для Бога і кандидатом на більше. Так ми стаємо Божим уділом – Його власністю, яку Він може використовувати будь-коли. Ананія був звичайним учнем, але саме його Бог послав до Савла: він злякався, проте схильність до послуху перемогла.

⁵ Тож тепер, якщо уважно будете прислухатися до Мого голосу і дотримуватись Мого Заповіту, то будете Моєю особливою власністю з-поміж усіх народів. Адже вся земля Моя.

ВИХІД 19:5

¹⁰ Вірний у найменшому – і у великому вірний; несправедливий у найменшому – і у великому несправедливий.

ЛУКИ 16:10

¹⁰ У Дамаску був один учень на ім'я Ананій. І Господь у видінні сказав йому: Ананію! А той відповів: Ось я, Господи! ¹¹ Господь же промовив до нього: Встань, піди на вулицю, що зветься Рівна, в домі Юди шукай тарсянина на ім'я Савло, бо ось він молиться. ¹² У видінні він побачив, що муж на ім'я Ананій прийшов і поклав на нього руки, щоб він прозрів. ¹³ Та Ананій відповів: Господи, чув я від багатьох про цього чоловіка, скільки зла він наробив твоїм святим у Єрусалимі! ¹⁴ І тут має владу від первосвящеників ув'язнювати всіх, хто кличе Твоє Ім'я. ¹⁵ А Господь йому сказав: Іди, бо для Мене він є вибраною посудиною, аби понести Моє Ім'я до народів, до царів і до синів Ізраїля. ¹⁶ Тому що Я покажу йому, скільки має він постраждати за Моє Ім'я! ¹⁷ Тож Ананій пішов, увійшов до хати, поклав на нього руки й сказав: Савле, брате! Послав мене Господь Ісус, Який з'явився тобі в дорозі, котрою ти йшов, щоб ти прозрів і наповнився Духом Святим.

Дії 9:10–17

9. ПОСЛУХ ЗАВЖДИ ВИПРОБОВУЄТЬСЯ

Будь-яке рішення випробовується, і лише після цього видно, якісне воно чи поверхове. Рішення Петра йти за Ісусом не витримало перевірки, але згодом він ухвалив справжнє. Випробування приходить у найнезручніший момент: вирішив давати десятину – і з'явилася нужда; пообіцяв молитися щодня – і з'явилося багато справ. Без випробування немає піднесення. Нове вино не вливають у старі міхи: Бог спершу перевіряє міцність. Саул не дочекався Самуїла і втратив царство; Давид став мужем за Божим серцем. Послух кращий за жертву: жодна жертва чи піст не компенсують непослуху, а непокора – такий самий гріх, як чаклунство.

¹⁰ Якщо в день недолі ти виявився слабким, то твоя сила незначна.

ПРИПОВІСТІ 24:10

¹⁷ І не вливають нового вина до старих бурдюків, тому що бурдюки розірвуться – і вино розіллється, і бурдюки пропадуть, але вливають нове вино в нові бурдюки – і те й інше зберігається.

МАТВІЯ 9:17

¹² Блаженний муж, який подолає спокусу, бо коли буде випробуваний, то одержить вінець життя, що його [Господь] обіцяв тим, хто любить Його.

ЯКОВА 1:12

¹¹ Але Самуїл сказав: Що ти наробиш?! Саул відповів: Коли я побачив, що моє військо розбігається, а ти в умовлений час не прийшов, тоді як филистимці зібралися в Міхмасі, ¹² тому я подумав, що филистимці незабаром вирушать на мене в Гілгал, а я ще не встиг попросити Господнього заступництва, тому я насмілюся принести всепалення! ¹³ Самуїл же сказав Саулові: Ти вчинив нерозумно! Ти не дотримався наказу Господа, твого Бога, який Він тобі дав. Адже сьогодні Господь утвердив би твоє владарювання над Ізраїлем навіки. ¹⁴ Але тепер твоє царство не втримається. Господь знайшов Собі мужа по Своему серцю. Саме йому Господь доручить стати володарем над Своїм народом, адже ти не дотримався того, що звелів тобі Господь!

1 САМУЇЛА 13:11-14

²² Тоді Самуїл промовив: Хіба Господу приємніші всепалення і жертви, ніж послух Господньому слову? Запам'ятай: Послух кращий за жертву, й покірливість краща за баранячий жир! ²³ Адже непокірність (бунт) – такий же гріх, як чаклунство, а свавілля, – як злочин ідолопоклонства. За те, що ти відкинув Господнє слово, то й Господь відкинув тебе, щоб ти не був царем.

1 САМУЇЛА 15:22-23

¹¹ Я шкодую, що призначив царем Саула, адже він відвернувся від Моеї дороги й не виконує Моїх повелінь. Відчувши внутрішню гіркоту та гнів, Самуїл цілу ніч молився до Господа.

1 САМУЇЛА 15:11

²² Відкинувши його, Він поставив їм царем Давида, якому засвідчив і сказав: Знайшов Я Давида, сина Єссея, людину Мого серця, – він виконає всі Мої наміри!

ДІЇ 13:22

10. ПОСТІЙНА ДІЯ

Разовий послух – несправжній. Щоб стати героєм у світі, досить одного вчинку; у Божих очах герой той, хто довготерпеливий і володіє собою, лишаючись тим самим тривалий час. Бог згадає тільки дві категорії: постійних у добрій справі і тих, хто вперто не кориться. Дияконів у першій церкві обирали з перевірених – тих, хто довів вірність з часом.

³²Стримана людина краща за хоробру, і хто володіє собою, сильніший від того, хто завойовує міста.

ПРИПОВІСТІ 16:32

⁶Він відплатить кожному згідно з його вчинками: ⁷тим, хто настирливістю в добрих ділах шукає слави, честі й нетління, – вічне життя, ⁸а сварливим і тим, хто противиться правді, але віддається неправді, – лють і гнів.

РИМЛЯН 2:6–8

³Виберіть, брати, з-поміж вас сімох надійних мужів, сповнених [Святого] Духа та мудрості, й ми поставимо їх на це служіння.

ДІЇ 6:3

11. ДУМКИ

Диявол не може прямо впливати на мій дух, але тіло кориться душі, і саме в душі людина ухвалює рішення. Що в моїх думках, те визначає, ким я є і що робитиму. Ананії сатана вклав думку збрехати, але погодитися чи відкинути її – було в його владі. Ісус на спокусу відповідав: «Написано». Слово – імунітет проти поганих думок: або ти візьмеш думку в полон, на послух Христові, або вона візьме в полон тебе. Розум – поле битви. «Птахи літають над головою, але не дозволяй їм звити гніздо в тебе на голові». Ти не відповідаєш за думку, що прийшла, але відповідаєш за те, що з нею зробив. Оновлення розуму – місток від колишнього способу життя до праведного.

¹⁷і він ітиме перед Ним у душі та силі Іллі, щоб навернути серця батьків до дітей, а непокірних – до мудрості праведних, щоби приготувати Господу підготовлений народ.

ЛУКИ 1:17

³Між ними всі ми колись жили в пожадливостях нашого тіла, виконуючи волю тіла та думок, були від природи, як і інші, дітьми гніву,

ЕФЕСЯН 2:3

³Петро сказав: Ананію, як це так, що сатана наповнив твоє серце, щоб обманути Святого Духа й приховати частину вартості поля? ⁴Невже воно не твоє було? Хіба продане не було в твоїй владі? Навіщо ти поклав це діло у своє серце? Ти ж сказав неправду не людям, а Богові!

Дії 5:3–4

⁵І [диявол], повівши Його [на високу гору], показав Йому на мить усі царства світу, ⁶і сказав Йому диявол: Я дам Тобі всю оцю владу та їхню славу, бо мені це передано, і я, кому тільки хочу, тому й даю її; ⁷отже, коли Ти поклонишся переді мною, то все це буде Твоїм! ⁸А Ісус у відповідь сказав йому: [Іди геть від Мене, сатано!] Написано: Господу, Богові своєму, поклонятимешся і Йому одному служитимеш!

ЛУКИ 4:5–8

⁴Бо зброя нашої боротьби не тілесна, а сильна завдяки Богові, щоби знищити твердині; ми руйнуємо задуми ⁵та всяку гордість, що повстає проти Божого пізнання; ми підпорядковуємо кожний задум на послух Христові;

2 КОРИНТЯН 10:4–5

²І не пристосовуйтеся до цього віку, але змінюйтеся оновленням [вашого] розуму, щоб ви пізнавали, що є Божя воля: добре, приємне і досконале.

РИМЛЯН 12:2

¹⁴А тверда їжа – для дорослих, які мають вироблені звичкою почуття розрізняти добро і зло.

ЄВРЕЇВ 5:14

⁷бо він такий, як його думки. Їж і пий, – каже він тобі, – але серце його не з тобою.

ПРИПОВІСТІ 23:7

¹⁷ Усе це я кажу й свідчу в Господі, щоб ви більше не були, як [ті] язичники, які ходять у марноті свого розуму, ¹⁸ маючи затьмарену свідомість, вони відчужені від Божого життя через їхнє незнання, через закам'янілість їхніх сердець. ¹⁹ Вони стали нечутливими, піддалися розпусті, щоб у нестримності чинити всяку нечистоту. ²⁰ Але ви не так пізнали Христа, ²¹ оскільки ви чули Його і в Нього навчилися, – адже істина в Ісусі, – ²² то треба, щоб ви відкинули стару людину з її попереднім способом життя, яка зітліває в оманливих пожадливістях, ²³ аби ваш розум оновлювався духом, ²⁴ щоб ви зодягнулися в нову людину, створену за подобою Божою, у праведності та святості істини.

ЕФЕСЯН 4:17–24

¹⁶ Теперішнього часу Господь, твій Бог, наказує тобі виконувати ці постанови та закони. Тож дотримуйся і виконуй їх усім своїм серцем і всією своєю душею.

ПОВТОРЕННЯ ЗАКОНУ 26:16

12. МОЛИТВА І ПІСТ

У Гефсиманії через молитву Бог зміцнив Ісуса, і Він лишився послухним Отцеві. Учні заснули – і не встояли в спокусі того дня. Молитва допомагає підкорити свою волю волі Отця: хто не молиться постійно, не зможе жити в послуху. Після сорокаденного посту Ісус без проблем переміг спокуси. Довгі пости – лише за Божим велінням і з відома духовної влади, а регулярні пости з молитвою допоможуть утвердитися в Божій волі.

³⁸ Тоді каже їм: Смертельним смутком охоплена душа Моя. Залишайтеся тут і пильуйте зі Мною! ³⁹ І, пройшовши трохи далі, впав долілиць, молячись і кажучи: Отче Мій, якщо можливо, нехай Мене обмине ця чаша; однак не як Я хочу, а як Ти. ⁴⁰ Повертається до учнів і знаходить, що вони сплять, і каже Петрові: То не змогли ви й однієї години попильнувати зі Мною? ⁴¹ Пильуйте та моліться, щоб не потрапити у спокусу, бо дух бадьорий, а тіло немічне. ⁴² Знову відійшов; удруге почав молитися, промовляючи: Отче Мій, якщо ця чаша не може обминути, щоб Я не пив її, нехай буде Твоя воля.

МАТВІЯ 26:38–42

¹ Тоді Дух повів Ісуса в пустелю, аби диявол Його випробовував. ² І Він, постивши сорок днів та сорок ночей, зрештою зголоднів. ³ І підійшов до Нього спокусник, і сказав: Якщо Ти – Син Божий, скажи, щоби це каміння стало хлібом.

МАТВІЯ 4:1–3

ГОЛОВНА ДУМКА

Послух Богові має стати твоїм бажанням. У цьому суть християнства: ти бажаєш робити те, про що просить Бог, а не змушуєш себе.

ПЕРЕВІР СЕБЕ · РОЗДІЛ 1

Послух Богові

15 питань. Частина з них – життєві ситуації, де треба застосувати прочитане. Після перевірки побачите, які теми варто повторити.

1. Що, за уроком, є послух? **одна відповідь**

- ☐ А) Зовнішня поведінка, яку бачать люди
- ☐ Б) Емоційне піднесення після проповіді
- ☐ В) Вимога закону, яку скасувала благодать
- ☐ Г) Внутрішній стан, схильність серця: він або є, або його немає

2. Чому обітована земля з Повторення Закону 11 – образ життя християнина? **одна відповідь**

- ☐ А) Там була найродючіша земля, тож можна було жити й без Бога
- ☐ Б) Там не можна було зрошувати поля, як у Єгипті: усе залежало від дощу, який Бог давав за послух
- ☐ В) Там Бог давав дощ усім незалежно від послуху
- ☐ Г) Там народ сам копав канали й не залежав від погоди

3. Олег каже: «Я б давав десятину, але дружина проти – це вона винна». Що порадить урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Чекати, поки дружина змінить думку
- ☐ Б) Він правий: у сім'ї вирішальне слово за дружиною
- ☐ В) Покаятися, а не виправдовуватися: мій послух залежить тільки від мене
- ☐ Г) Відкласти це питання, поки не зросте зарплата

4. Після сильної проповіді Ірина вирішила молитися щодня, а через тиждень з'явилося багато справ, і вона перестала. Що сталося? **одна відповідь**

- ☐ А) Її рішення було емоційним, а не якісним: рішення випробовується, тож потрібне таке, що не змінюється за жодних обставин
- ☐ Б) Бог не чекає щоденної молитви від зайнятих людей
- ☐ В) Їй варто дочекатися нової сильної проповіді
- ☐ Г) Молитву краще відкласти до відпустки

5. Як урок пов'язує Слово, що перебуває в серці, з послухом? **одна відповідь**

- ☐ А) Досить знати заповіді – виконання прийде само
- ☐ Б) Слово в серці потрібне лише служителям
- ☐ В) Послух залежить від емоцій, а не від Слова
- ☐ Г) Що в мені перебуває, тому я й буду послухним: перебуває Слово – буду послухним Слову

6. Андрій щовечора дивиться серіали, після яких йому важче молитися, і каже: «Мені все дозволено».

Що відповідає урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Він правий: під благодаттю це не має значення
- ☐ Б) Усе дозволено, але не все корисне: очі й вуха – двері до серця, тож треба фільтрувати те, що бачиш і чуєш
- ☐ В) Можна дивитися, якщо після цього довше молитися
- ☐ Г) Шкодить лише те, що бачиш у поганій компанії

7. Що, за 1 Самуїла 15:22–23, краще за жертву? **одна відповідь**

- ☐ А) Піст
- ☐ Б) Велика жертва
- ☐ В) Послух
- ☐ Г) Довга молитва

8. Петро ретельно служить у великих справах, але дрібні заповіді вважає неважливими і чекає від Бога особливого доручення. Чого він не враховує? **одна відповідь**

- ☐ А) Бог не доручить великого, поки людина не стала вірною в малому: послух Слову – основа для послуху Його голосу
- ☐ Б) Бог дає великі доручення найздібнішим
- ☐ В) Для служителя дрібниці справді не важать
- ☐ Г) Йому досить більше постити

9. Що, за уроком, підсилює бажання бути послušним Богові? Оберіть усі правильні. **кілька відповідей**

- ☐ А) Проповідь і читання Слова Божого
- ☐ Б) Дружба з людьми, які закоренілі в гріхах
- ☐ В) Правильне спілкування і зібрання віруючих
- ☐ Г) Постійний аналіз, чи варто слухатися

10. Які два боки має страх Божий? Оберіть правильні. **кілька відповідей**

- ☐ А) Глибока пошана і шанування Творця
- ☐ Б) Страх покарання від людей
- ☐ В) Боязнь зробити те, що засмучує Бога
- ☐ Г) Страх перед дияволом

11. Благодать не знімає з християнина відповідальності бути послušним Богові. **ТАК / НІ**

- ☐ Так ☐ Ні

12. Людина не відповідає за думку, що до неї прийшла, але відповідає за те, що з нею зробила. **ТАК / НІ**

- ☐ Так ☐ Ні

13. Поєднайте біблійну особу з уроком про послух. **ВІДПОВІДНІСТЬ**

1. Саул _____	А) Звичайний учень, якого Бог послав до Савла
2. Ананія з Дамаска _____	Б) Його викрили за дружбу з нечестивим Ахавом
3. Йосафат _____	В) Хитрий друг підштовхнув його до гріха
4. Амнон _____	Г) Не дочекався Самуїла і втратив царство

14. Розставте кроки шляху до блаженства й успіху, які урок виводить з Якова 1:21–25 та Ісуса Навина**1:8.** **ПОРЯДОК**

- ___ Виконувати
- ___ Перебувати в ньому
- ___ Вникати в Слово
- ___ Блаженство і успіх

15. Що у вашому оточенні – друзі, фільми, звички – послаблює ваше бажання слухатися Бога? Яке якісне рішення ви ухвалите? **ДЛЯ РОЗДУМУ**

РОЗДІЛ II

Послух людині

кого і в яких межах має слухатися християнин

Послух людині

Є три види послуху: Богові, людині і Богові через людину. Бог заповідав слухатися не лише Його, а й певних людей. Майже кожен перебуває під чиеюсь владою, і через наш послух людській владі прославляється Ісус.

1. У МЕЖАХ ПОСЛУХУ БОГОВІ

Християнин має бути послухним людині в межах послуху Богові. Якщо людська влада вимагає того, що суперечить Божій заповіді, ти маєш право цього не виконувати, але не маєш права виходити з-під цієї влади. Синедріон заборонив апостолам проповідувати, і Петро відповів: треба коритися більше Богові, ніж людям. Апостоли не сперечалися й не бунтували: вони мудро уникали конфлікту і просто виконували Боже доручення.

²⁷Привівши, вони поставили їх у синедріоні. І первосвященик запитав їх, ²⁸кажучи: Чи не з погрозою заборонили ми вам навчати в це Ім'я? А ви наповнили Єрусалим вашою наукою і хочете навести на нас кров цього Чоловіка? ²⁹Та Петро й апостоли у відповідь сказали: Потрібно більше слухатися Бога, ніж людей!

Дії 5:27-29

2. ДІТИ – БАТЬКАМ

За послух батькам Бог дає благо й довголіття. Підкорятися треба, поки живеш у батьківському домі; дорослий уже не підпорядкований, але шанувати батьків потрібно завжди – навіть якщо вони цього не варті. Шанувати й погоджуватися з усім, що вони роблять, – різні речі. Навіть Ісус був у послузі в батьків і за це мав успіх. Коли невіруючі батьки просять згрішити, слухатися треба більше Бога, але без сварок і відходу з дому. Бог дуже шанує джерела – і тілесних, і духовних батьків.

¹Діти, слухайтеся своїх батьків у Господі, бо це справедливо. ²Шануй свого батька та матір – така перша заповідь з обітницею, – ³щоб тобі було добре і щоб ти був довголітній на землі.

⁴А ви, батьки, не дратуйте своїх дітей, а виховуйте їх у послузі та вченні Господа.

ЕФЕСЯН 6:1-4

⁵¹ І пішов Він з ними, і прибув у Назарет, і слухався їх. А Його мати зберігала всі ті слова у своєму серці. ⁵² А Ісус набував мудрості, віку та благодаті – в Бога і в людей.

ЛУКИ 2:51–52

3. ПІДЛЕГЛІ – КЕРІВНИКАМ, УЧНІ – ВИКЛАДАЧАМ

Слухатися начальника треба в простоті серця, як Христа, а не з показною старанністю. **Догодження людям** – підробка послуху: працювати, лише коли начальник дивиться. Слухатися слід і суворих начальників, не сперечатися й не брати з роботи те, що «погано лежить». Біблію читати й молитися – не в робочий час. Слухатися начальника треба тільки в питаннях роботи, а не в особистому житті і не тоді, коли він вимагає порушити Божі заповіді чи закон, наприклад приховати податки. Ті самі принципи діють у навчанні: без списування, шпаргалок і прогулів.

⁵ Раби, слухайтеся земних панів зі страхом і тремтінням, у простоті вашого серця, як Христа; ⁶ не служіть тільки про людське око, як ті підлабузники, але як раби Христа: виконуйте Божу волю щиро, ⁷ охоче служіть, як Господу, а не як людям. ⁸ Знайте, що кожний одержить від Господа відповідно до того, що зробив доброго, – чи він раб, чи вільний.

ЕФЕСЯН 6:5–8

¹⁸ Слуги, із повним страхом коріться панам не тільки добрим та лагідним, а й прикрим.

1 ПЕТРА 2:18

⁹ Раби щоб корилися в усьому своїм панам, аби їм догоджали, не перечили, ¹⁰ не крали, але постійно виявляли всіляку добру відданість, щоб у всьому були прикрасою вчення нашого Спасителя – Бога.

ТИТА 2:9–10

¹⁷ Тож скажи нам, як Ти вважаєш: чи належить давати податок кесареві, чи ні? ¹⁸ Знаючи їхнє лукавство, Ісус сказав: Навіщо випробовуєте Мене, лицеміри? ¹⁹ Покажіть Мені податкову монету! Вони принесли Йому динарій. ²⁰ А Він каже їм: Чий це образ і напис?

²¹ Відповідають: Кесаря! Тоді Він каже їм: То кесареve віддайте кесареві, а Боже – Богові!

МАТВІЯ 22:17–21

4. ГРОМАДЯНИ – ДЕРЖАВНІЙ ВЛАДІ

Владу встановлює Бог, щоб нагороджувати добрих і карати злих; її представники – Божі слуги, навіть невіруючі. Хто свідомо порушує закони, противиться Божій постанові. Не виконувати можна тільки закони, що суперечать Слову. Якщо влада ухвалює погані закони, Божий рецепт – не бунт, а молитва за владу. Держава не має впливу всередині церкви, але церква має впливати на суспільство проповіддю й через християн при владі.

¹³ Отже, підкоріться всякій людській владі задля Господа, – чи цареві, як володареві, ¹⁴ чи правителям, як від Нього посланих, аби карати злочинців і хвалити тих, хто чинить добро.

¹⁵ Оскільки така Божя воля, щоб вони добрими вчинками приборкували неумудрих людей, ¹⁶ як вільні, – котрі не використовують свободу як прикриття для зла, – але як раби Божі. ¹⁷ Шануйте всіх, любіть братерство, бійтеся Бога, поважайте царя.

1 ПЕТРА 2:13–17

¹ Кожна людина нехай кориться вищій владі, бо немає влади, яка не була б від Бога, а чинні [влади] встановлені Богом. ² Хто противиться владі, противиться Божій постанові; хто противиться, той накликає на себе осуд. ³ Правителі страшенні не для добрих діл, а для злих. Хочеш не боятися влади? Роби добро – і матимеш від неї похвалу. ⁴ Правитель – Божий слуга, він тобі на добро. А якщо зло робиш, бійся, бо не даремно він носить меч. Він є Божим слугою, який відплачує покаранням тому, хто чинить зло. ⁵ Йому треба коритися не тільки з огляду на його гнів, а й заради власної совісті. ⁶ Тому ви й податки платите, бо вони – слуги Божі, які саме за цим і стежать.

РИМЛЯН 13:1–6

¹ Отже, насамперед прошу, щоби звершувати молитви, благання, прохання, подяки за всіх людей, ² за царів і за всіх, хто при владі, щоб нам жити тихим і спокійним життям – в усякій побожності та чистоті. ³ [Бо] це добре і до вподоби нашому Спасителеві, Богові, ⁴ Який бажає, щоб усі люди спаслися і прийшли до пізнання істини.

1 ТИМОФІЯ 2:1–4

5. ПАРАФІЯНИ – ДУХОВНІЙ ВЛАДІ

Кожен віруючий має мати свою помісну церкву й пастора, якого ставить Бог. Слухатися треба і пастора, і лідерів, яким він делегує частину влади: непослух їм для нас некорисний.

⁵Також і ви, молодші, коріться старшим; та й усі виявляйте покору один до одного, адже Бог гордим противиться, а покірним дає благодать.

1 ПЕТРА 5:5

¹⁷Слухайтеся ваших наставників, підкоряйтеся їм, тому що вони дбають про ваші душі, оскільки мають дати звіт. Хай же вони роблять це з радістю, а не із зітханням, адже це для вас не корисне.

ЄВРЕЇВ 13:17

6. ДРУЖИНИ – ЧОЛОВІКАМ

Рішення слухатися чоловіка дружина ухвалює сама й добровільно, і воно має бути таким самим якісним, як рішення слухатися Бога. Шанувати чоловіка треба за те, що він – чоловік і представник Божої влади в сім'ї. Чоловік – не диктатор: його голова – Христос, а хто кривдить дружину, має перешкоди в молитвах. Послух віруючої дружини може привести до Бога невіруючого чоловіка. Сарра називала Авраама паном. Послух чоловікові – прикраса дружини, але не поза межами послуху Богові.

²²Дружини, [коріться] своїм чоловікам, як Господу, ²³адже чоловік є голова дружини, як Христос – Голова Церкви, Він же – Спаситель тіла. ²⁴Як Церква кориться Христові, так і дружини – чоловікам у всьому. ... ³³Тож кожний з вас нехай любить свою дружину, як себе самого, а дружина нехай боїться свого чоловіка.

ЕФЕСЯН 5:22-24, 33

³Хочу, щоб ви знали, що Христос є головою для кожного чоловіка, для жінки голова – чоловік, а голова Христа – Бог.

1 КОРИНТЯН 11:3

⁷Так само чоловіки: живіть зі своїми дружинами в порозумінні, поводячись, немов з тендітною вазою, сповненою жіночості, виявляючи їм шану як співспадкоємцям благодаті життя, щоб не було перепон для ваших молитов.

1 ПЕТРА 3:7

¹Так само дружини: підкоряйтеся своїм чоловікам, аби і деякі з тих, хто не кориться Слову, були й без Слова полонені поведінкою дружин, ²побачивши ваше чисте життя у пошані.

1 ПЕТРА 3:1–2

⁵Адже так колись і святі жінки, котрі надіялися на Бога, прикрашали себе тим, що підкорялися своїм чоловікам. ⁶Так, Сарра слухалася Авраама, називаючи його паном, а ви – її діти, якщо робите добро і не боїтеся жодного залякування.

1 ПЕТРА 3:5–6

7. ОДНЕ ОДНОМУ

Коритися – значить уміти поступатися: перед Богом ти нічого не втрачаєш. Без смирення в серці слухатися інших неможливо; хто в церкві ніколи нікому не поступається, не може називати себе смиренным. Взаємний послух створює єдність. Марнославство й амбіції – хибні мотиви, тож перед кожною справою варто перевіряти серце.

²¹підкоряючись одне одному в Христовому страху.

ЕФЕСЯН 5:21

⁵Також і ви, молодші, коріться старшим; та й усі виявляйте покору один до одного, адже Бог гордим противиться, а покірним дає благодать. ⁶Тож покоріться під міцну Божу руку, щоб Він вас підняв свого часу.

1 ПЕТРА 5:5–6

²доповніть мою радість, щоб ви думали те саме, мали ту саму любов, були однодушні й однієї думки. ³Нічого не робіть наперекір чи з марнославства, але в покорі вважайте одне одного більшим за себе. ⁴Нехай кожний дбає не про себе, а про інших.

ФИЛИП'ЯН 2:2–4

ГОЛОВНА ДУМКА

Християнин має бути послušним людині в межах послуху Богові.

ПЕРЕВІР СЕБЕ · РОЗДІЛ 2

Послух людині

15 питань. Частина з них – життєві ситуації, де треба застосувати прочитане. Після перевірки побачите, які теми варто повторити.

1. Які три види послуху називає урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Послух батькам, начальникам і державі
- ☐ Б) Послух Богові, людині і Богові через людину
- ☐ В) Послух Слову, голосу і совісті
- ☐ Г) Послух Богові, пасторові й собі

2. Що означає принцип «треба коритися більше Богові, ніж людям» (Дії 5:29)? **одна відповідь**

- ☐ А) Людської влади можна взагалі не слухатися
- ☐ Б) Слухатися лише віруючих начальників
- ☐ В) Слухатися людської влади в усьому, крім того, що суперечить Божому Слову, і не виходити з-під неї
- ☐ Г) Протестувати проти влади, коли вона помиляється

3. Директор вимагає від бухгалтерки Олени приховати доходи від податків, бо «всі так роблять». Що порадить урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Відмовитися: начальника слухаються лише в межах закону і Божих заповідей, а Ісус заповідав віддавати кесареве кесареві
- ☐ Б) Послухатися, бо начальнику треба коритися в усьому
- ☐ В) Погодитися, але більше жертвувати на церкву
- ☐ Г) Звільнитися й публічно викрити директора

4. Студент-християнин списує на іспиті, бо «всі списують, а викладач несправедливий». Що каже урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Списувати можна, якщо викладач несправедливий
- ☐ Б) Головне – не потрапити
- ☐ В) Навчання не стосується послуху Богові
- ☐ Г) У навчанні діють ті самі принципи, що й у роботі: без списування і шпаргалок, навіть якщо будеш «білою вороною»

5. Що урок називає підробкою послуху? **одна відповідь**

- ☐ А) Послух у простоті серця
- ☐ Б) Догоднання людям: працювати лише тоді, коли начальник дивиться
- ☐ В) Відмову виконати незаконний наказ
- ☐ Г) Взаємний послух у церкві

6. Невіруючий батько кличе сина-християнина разом красти. Як, за уроком, учинити синові? **одна**

ВІДПОВІДЬ

- ☐ А) Піти з дому, бо батько – грішник
- ☐ Б) Послухатися, бо батьків слухаються в усьому
- ☐ В) Шанобливо відмовитися від гріха, а в усьому іншому слухатися, уникаючи сварок і не йдучи з дому
- ☐ Г) Перестати з ним спілкуватися

7. Що, за Ефесян 6:1–3, Бог обіцяє тим, хто шанує батьків? **одна відповідь**

- ☐ А) Благо і довголіття на землі
- ☐ Б) Духовні дари
- ☐ В) Звільнення від випробувань
- ☐ Г) Славу серед людей

8. Наталя покалася і тепер постійно повчає невіруючого чоловіка й не слухається його, «бо він не знає Бога». Що порадить урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Повчати й далі, поки він не покається
- ☐ Б) Слухатися його лише після його покаяння
- ☐ В) Попросити пастора поговорити з ним замість неї
- ☐ Г) Бути послушною чоловікові: її послух і чисте життя можуть привести його до Бога без слів

9. Кого, за уроком, християнин має слухатися? Оберіть усі правильні. **кілька відповідей**

- ☐ А) Державну владу в усьому, що не суперечить Слову
- ☐ Б) Будь-кого, хто має авторитет у суспільстві
- ☐ В) Пастора й лідерів церкви
- ☐ Г) Начальника також в особистому житті

10. Що, за уроком, заважає взаємному послуху в церкві? Оберіть усі правильні. **кілька відповідей**

- ☐ А) Гордість
- ☐ Б) Смирнення
- ☐ В) Марнославство й амбіції
- ☐ Г) Турбота про інших

11. Дорослі діти, які мають власну сім'ю, вже не зобов'язані підкорятися батькам, але шанувати їх треба завжди. **ТАК / НІ**

- ☐ Так ☐ Ні

12. Коли влада ухвалює погані закони, християни мають право бунтувати проти неї. **ТАК / НІ**

- ☐ Так ☐ Ні

13. Поєднайте місце Писання з тим, кого і кому воно закликає слухатися. **ВІДПОВІДНІСТЬ**

1. Ефесян 6:1–3 _____	А) Підлеглі – керівникам
2. Ефесян 6:5–8 _____	Б) Дружини – чоловікам
3. 1 Петра 3:1–2 _____	В) Діти – батькам
4. Римлян 13:1–6 _____	Г) Громадяни – державній владі

14. Розставте події так, як урок описує поведінку апостолів перед синаєдріоном. **ПОРЯДОК**

- ___ Синаєдріон заборонив проповідувати про Ісуса
- ___ Апостоли не сперечалися й не бунтували
- ___ Апостоли далі виконували Боже доручення
- ___ Петро відповів: треба коритися більше Богові, ніж людям

15. Кого з поставлених над вами людей вам найважче слухатися? Що зміниться, якщо служити йому, як Господу? **ДЛЯ РОЗДУМУ**

РОЗДІЛ III

Послух духовній владі

чому послух поставленим Богом людям – це послух Богові

Послух духовній владі

Джерело влади в духовному і фізичному світі – Бог, а всю владу Отець передав Сину. Духовна влада – це конкретні люди, яких Бог поставив у Тілі Христовому, тож духовна влада – це Божа влада. Хто виходить з-під неї, автоматично потрапляє під владу темряви.

1. НАВИЩО БОГ ЇЇ ВСТАНОВИВ

Апостолів, пророків, євангелістів, пастирів і вчителів поставив Бог. Через них Він готує християн до служіння, будує Тіло Христове, веде до єдності віри і дає зрілість, щоб ми не лишалися немовлятами. Уникаючи впливу духовної влади, я втрачаю ці благословення.

¹³ Він визволив нас від влади темряви та переніс до Царства Свого улюбленого Сина, ¹⁴ в Якому маємо викуплення [Його кров'ю], прощення гріхів. ¹⁵ Він – образ невидимого Бога, первородний усього творіння. ¹⁶ В Ньому створене все, що на небі й на землі, – видиме й невидиме, – чи престоли, чи панування, чи начала, чи влади, – все через Нього і для Нього створене. ¹⁷ Він – раніш усього, і все існує в Ньому. ¹⁸ Він є Головою тіла – Церкви. Він – початок, первонароджений з мертвих, щоб у всьому Він мав першість.

КОЛОСЯН 1:13–18

¹¹ Він і поставив одних апостолами, інших пророками, ще інших благовісниками, а тих – пастирями та вчителями, ¹² щоби приготувати святих для справи служіння, для збудування Христового тіла, ¹³ аж поки всі досягнемо єдності віри й пізнання Божого Сина, досконалого змужніння, міри зрілості – повноти Христа; ¹⁴ щоб ми не були більше малими дітьми, які хитаються і захоплюються всяким вітром вчення, людською підступністю, лукавством, що вводить в оману,

ЕФЕСЯН 4:11–14

2. СПЕРШУ ВІРНІСТЬ У ЧУЖОМУ

Бог не дасть людині помазання і влади, поки не перевірить її вірність і послух іншому служителеві. Єлисей кілька років вірно служив Іллі й отримав подвійне помазання, а Гехазі, служачи невірно, отримав проказу Наамана.

¹² І коли в чужому ви не були вірні, то хто вам дасть ваше?

ЛУКИ 16:12

3. ПІДВЛАДНА ЛЮДИНА

Сотник розумів принцип влади: «я й сам підвладна людина». Слуга отримав зцілення, коли віра сотника підкорилася владі Ісуса. Влада проти диявола діє тоді, коли християнин кориться Богові, а це означає і стати під духовну владу в церкві.

⁶ Ісус пішов з ними. Коли вже був недалеко від дому, сотник послав [до Нього] друзів, щоб сказали йому: Господи, не трудися, бо я не достойний, щоб Ти зайшов під мій дах; ⁷ тому я не вважав себе гідним прийти до Тебе. Але скажи слово – і видужає мій слуга. ⁸ Адже і я людина підвладна, і воїнів маю підлеглих; кажу одному: Іди, – і він іде, а іншому: Прийди, – і він приходить, а рабові своєму: Зроби це, – і він робить.

ЛУКИ 7:6–8

⁷ Тож підкоріться Богові, протидійте дияволу, й він утече від вас.

ЯКОВА 4:7

4. ЗАХИСТ, БЛАГОСЛОВЕННЯ, УСПІХ

Перемога над Амаликом залежала від піднятих рук Мойсея. За днів Самуїла Господня рука була на филистимлянах – за його молитвою. Коли ми в послусі духовній владі, ми під Божим захистом.

¹⁰ Ісус зробив так, як сказав йому Мойсей, і вступив у бій з Амалеком. А Мойсей, Аарон і Хур піднялися на вершину гори. ¹¹ І коли Мойсей підіймав свої руки, то перемігав Ізраїль, а коли він опускав свої руки, то перемігав Амалек. ¹² Але руки для Мойсея стали важкими. Тому вони взяли камінь, поклали перед Мойсеєм, і він на ньому сів. Аарон та Хур підтримували його руки, – один з одного боку, а другий з іншого, – так що його руки залишалися непорушними аж до заходу сонця. ¹³ За цей час Ісус вістрям меча повністю розгромив Амалека й усіх його людей.

ВИХІД 17:10–13

⁹ Тоді Самуїл узяв одне ягня, яке ще годується молоком, і повністю приніс його на всепалення Господу. Після цього Самуїл заволав до Господа щодо Ізраїлю, і Господь йому відповів. ¹⁰ Якраз тоді, коли Самуїл приносив всепалення, філістимці наблизились, щоб воювати з Ізраїлем. У той момент Господь заgrimів над філістимцями гучним розкотистим громом, чим викликав серед них переполох, й вони зазнали від Ізраїлю цілковитої поразки. ... ¹³ Отак філістимці були упокорені, й більше не наважувались навіть наближатися до Ізраїльського кордону. З того часу Господня караюча рука тяжіла над філістимцями протягом усього життя Самуїла.

1 САМУЇЛА 7:9–10, 13

5. НЕ ТЕБЕ ВІДКИНУЛИ, А МЕНЕ

Коли народ попросив царя, Бог сказав Самуїлові: вони відкинули Мене. Послух духовній владі – це послух Богові через людину. Проблеми починаються, коли влада в особі людей каже, що робити: бачення від Бога пастор передає церкві, і хто відмовляється, виходить з послуху Богові. Бунтівникам здається, що лідер помиляється, – так було з Саулом. Через пастирів Бог береже вірних, щоб вони не загубилися. Протидіючи лідерові, людина протидіє і пасторові, що його поставив, і Богові.

⁷ А Господь так відповів Самуїлові: Прислухайся до голосу народу та до всього, що вони тобі кажуть, адже не тебе вони відкинули, але вони знехтували Мною, аби Я не був їхнім царем.

1 САМУЇЛА 8:7

⁴ Я поставлю над ними пастирів, які пастинуть їх, – вони вже більше не житимуть у страху, не жахатимуться і не загубляться, – говорить Господь.

ЄРЕМІА 23:4

¹Кожна людина нехай кориться вищій владі, бо немає влади, яка не була б від Бога, а чинні [влади] встановлені Богом. ²Хто противиться владі, противиться Божій постанові; хто противиться, той накликає на себе осуд. ³Правителі страшні не для добрих діл, а для злих. Хочеш не боятися влади? Роби добро – і матимеш від неї похвалу. ⁴Правитель – Божий слуга, він тобі на добро. А якщо зло робиш, бійся, бо не даремно він носить меч. Він є Божим слугою, який відплачує покаранням тому, хто чинить зло.

РИМЛЯН 13:1–4

6. ЛІДЕРІВ СТАВИТЬ БОГ ЧЕРЕЗ ПАСТОРА

Бог Сам обрав Бецалейла та Оголіява, але сказав про це тільки Мойсееві. Тож будь-який лідер у церкві – поставлена Богом влада: треба бути готовим слухатися, а не щоразу аналізувати, чи від Бога доручення.

¹Промовляючи далі, Господь сказав Мойсееві: ²Вважай! Я назвав по імені Бецалейла, сина Урії, онука Гура з племені Юди. ³Я сповнив його Божим Духом, мудрістю, розумінням і хистом у кожному ділі, ⁴щоб здійснювати проекти, працюючи з золотом, сріблом, міддю, ⁵а також в обробці коштовних каменів для оздоблення та в обробці дерева, мистецьки здійснюючи усякі вироби. ⁶Я даю для допомоги йому Оголіява, сина Ахісамаха з племені Дана. Кожному мудрому серцем Я дав розуміння, щоб вони зробили все, що Я тобі заповів.

ВИХІД 31:1–6

7. НЕ КРИТИКУВАТИ ЛЮДСЬКОГО

Не можна вимагати, щоб лідер був ідеальним за нашими уявленнями. Міріам і Аарон дорікали Мойсееві за дружину-ефіоплянку – це був лише привід. Бог Сам розібрався з ними, і Міріам вкрилася проказою. Коли народ говорив проти Бога й Мойсея, змії, що завжди жили в пустелі, отримали доступ до людей: так диявол входить у життя того, хто критикує лідера. Вихід – покаятися перед Богом і перед лідером.

¹Маріам і Аарон дорікали Мойсею за жінку-кушитянку, яку він узяв. Адже він узяв собі за дружину кушитянку. ²Вони говорили: Хіба ж тільки з Мойсеєм розмовляв Господь? Хіба й з нами не говорив також? І Господь це почув. ³Мойсей був дуже лагідною людиною – найлагіднішою за всіх людей, які є на землі. ⁴Не гаючись Господь звелів Мойсееві, Ааронові й Маріам: Вийдіть утрьох до Намету Свідчення. І вони втрьох вийшли. ⁵Господь же зійшов у хмарному стовпі й став біля входу в Намет. Він відкликав Аарона і Маріам. Коли вони обоє вийшли, ⁶Він сказав: Послухайте Моїх слів! Якщо у вас буде Господній пророк, то Я об'явлюся йому у видінні й говоритиму до нього вві сні. ⁷Однак не так з Моїм слугою

Мойсеєм. Він довірений в усьому Моєму домі! ⁸Устами до вуст Я розмовляю з ним, явно, а не в притчах. До того ж він побачив Господню подобу. Як же ви не побоялися дорікати Моєму слугі Мойсею? ⁹І спалахнув гнів Господній проти них, і Він відійшов. ¹⁰Щойно хмара відійшла від Намету, як Маріам вкрилась проказою, наче снігом. Обернувшись до Маріам, Аарон побачив її прокаженою.

ЧИСЛА 12:1-10

⁵Люди почали нарікати на Бога і на Мойсея: Навіщо ти вивів нас з Єгипту? Хіба що для того, щоб ми загинули в пустелі? Адже тут немає ні хліба, ні води, а цей нікчемний хліб неабияк набрид нам. ⁶Тоді Господь послав на народ отруйних зміїв, які кусали людей, і чимало з Ізраїльтян померло. ⁷Люди прийшли до Мойсея і сказали: Згрішили ми, оскільки нарікали на Господа і на тебе! Помолися ж до Господа, щоб Він забрав від нас зміїв! І Мойсей помолився за народ. ⁸Господь же сказав Мойсеєві: Зроби собі змія і вистав його на жердині. Після того, якщо когось вкусить змія, нехай той погляне на нього і буде жити. ⁹Тож Мойсей зробив мідного змія, і встановив його на жердині. Тепер, коли змія кусав людину, то вона звертала очі на мідного змія, і залишалася живою.

ЧИСЛА 21:5-9

8. БУТИ ПОСЛУШНИМИ

Це наша ініціатива, а не примус: кожен має ухвалити якісне рішення коритися. Непослух лідерів – наслідок гордості, послух – смирення. Бог піднімає в Свій час тих, хто довго лишався послужним у чужому служінні: Єлисея, Ісуса Навина, Самуїла, Йосипа, Давида. Перевірка проста – чи зітхає через мене лідер. **Послух** – це виконати доручення в точності до дрібниць і вчасно, а не по-своєму. Зброєносець Йонатана не обговорював бачення, а сказав: «Роби все, що в тебе на серці, я з тобою».

⁵Також і ви, молодші, коріться старшим; та й усі виявляйте покору один до одного, адже Бог гордим противиться, а покірним дає благодать. ⁶Тож покоріться під міцну Божу руку, щоб Він вас підняв свого часу.

1 ПЕТРА 5:5-6

¹⁷Слухайтесь ваших наставників, підкоряйтеся їм, тому що вони дбають про ваші душі, оскільки мають дати звіт. Хай же вони роблять це з радістю, а не із зітханням, адже це для вас не корисне.

ЄВРЕЇВ 13:17

⁶Тоді сказав Йонатан до свого слуги-зброєносця: Давай підберемось до передового загону тих необрізаних. Може Господь щось зробить для нас! Адже Господу не важко визволяти через багатьох чи лише через кількох осіб! ⁷А зброєносець відповів йому: Роби все, що вважаєш за потрібне. Вирушай, а я за твоїм бажанням піду з тобою!

1 САМУЇЛА 14:6–7

9. ШАНУВАТИ

Пошана – стан серця, і без неї постійного послуху не буде. Вона видна в тому, як я думаю і говорю про лідерів, як реагую на їхні слова і на критику на їхню адресу. Неповагу варто відкидати ще на рівні думок, а з тими, хто критикує владу, краще не спілкуватися. Лідера шанують за його справу, бо його поставив Бог, – навіть якщо він молодший. Давид шанував Саула як Господнього помазаника, навіть коли той хотів його вбити.

¹²Просимо вас, брати: шануйте тих, хто працює між вами, наставлені над вами в Господі, й тих, хто напоумляє вас; ¹³виявляйте до них велику любов за їхню працю. Майте мир між собою.

1 СОЛУНЯН 5:12–13

¹⁷А пресвітери, які добре керують, хай удостояться подвійної честі, особливо ті, які працюють у слові й навчанні.

1 ТИМОФІЯ 5:17

ГОЛОВНА ДУМКА

Послух духовній владі – це не що інше, як послух Богові через людину.

ПЕРЕВІР СЕБЕ · РОЗДІЛ 3

Послух духовній владі

15 питань. Частина з них – життєві ситуації, де треба застосувати прочитане. Після перевірки побачите, які теми варто повторити.

1. Хто, за уроком, є джерелом влади в духовному і фізичному світі? **одна відповідь**

- ☐ А) Церковні збори
- ☐ Б) Люди, які обирають лідерів
- ☐ В) Бог, за правом Творця
- ☐ Г) Держава

2. Чому Бог сказав Самуїлові: «Не тебе відкинули, а Мене»? **одна відповідь**

- ☐ А) Бо послух духовній владі – це послух Богові через людину, і хто відкидає поставленого Богом, відкидає Бога
- ☐ Б) Бо Самуїл був поганим суддею
- ☐ В) Бо народ просив царя лише для війни
- ☐ Г) Бо Самуїл не мав справжньої влади

3. Лідер доручив Вікторові провести захід певним чином, а Віктор зробив «краще» – по-своєму. Що каже урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Він молодець: ініціатива завжди краща за послух
- ☐ Б) Важливий результат, а не спосіб
- ☐ В) Лідер мусить пояснювати кожне доручення, інакше його можна змінити
- ☐ Г) Послух – це виконати доручення в точності до дрібниць і вчасно; наша думка часто здається кращою лише тому, що вона наша

4. У групі обговорюють машину й одяг пастора, і Світлана долучається: «Я ж нічого поганого не кажу». Що каже урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Обговорювати можна, якщо пастор не чує
- ☐ Б) Особа лідера не може бути предметом обговорення й критики: таких розмов треба уникати, а якщо долучилася – покаятися
- ☐ В) Критика допомагає пасторові рости
- ☐ Г) Це не стосується послуху, бо не про служіння

5. Чому Бог не дає людині власного помазання і влади одразу? **одна відповідь**

- ☐ А) Бо помазання дається лише після біблійної школи
- ☐ Б) Бо вона ще недостатньо талановита
- ☐ В) Спершу Він перевіряє її вірність і послух у чужому служінні
- ☐ Г) Бо влада дається за вислугу років

6. Максим каже: «Мені не потрібні пастор і лідер, у мене особисті стосунки з Богом». Що відповідає урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Влада проти диявола діє, коли християнин кориться Богові, а це включає стати під духовну владу в церкві
- ☐ Б) Він правий, якщо регулярно читає Біблію
- ☐ В) Пастор потрібен лише новонаверненим
- ☐ Г) Досить слухати проповіді онлайн

7. Від чого, за Вихід 17:10–13, залежала перемога над Амаликом? **одна відповідь**

- ☐ А) Від чисельності війська
- ☐ Б) Від зброї ізраїльтян
- ☐ В) Від того, що Амалик відступив сам
- ☐ Г) Від піднятих рук Мойсея – духовної влади народу

8. Іван, якому за п'ятдесят, не сприймає всерйоз двадцятирічного лідера домашньої групи. Що порадить урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Іван має право: досвід важливіший
- ☐ Б) Лідера шанують за його справу, бо його поставив Бог, навіть якщо він молодший
- ☐ В) Молодих лідерів треба лише терпіти
- ☐ Г) Шанувати треба тільки старших за віком

9. Що, за Ефесян 4:11–14, Бог робить через духовну владу? Оберіть усі правильні. **кілька відповідей**

- ☐ А) Готує християн до служіння
- ☐ Б) Звільняє віруючих від власної відповідальності
- ☐ В) Веде до єдності віри і дає зрілість
- ☐ Г) Замінює особисті стосунки з Богом

10. У чому, за уроком, виявляється пошана до лідера? Оберіть усі правильні. **кілька відповідей**

- ☐ А) Як я думаю і говорю про нього
- ☐ Б) Як часто я роблю йому подарунки
- ☐ В) Як я реагую на його слова і на критику на його адресу
- ☐ Г) Чи схвалюю я всі його звички

11. Лідерів у церкві ставить Бог, але через пастора. **ТАК / НІ**

- ☐ Так ☐ Ні

12. Непослух лідерів, за уроком, – наслідок гордості, а послух – смирення. **ТАК / НІ**

- ☐ Так ☐ Ні

13. Поєднайте приклад з уроком про духовну владу. ВІДПОВІДНІСТЬ

1. Міріам і Аарон _____	А) Дорікали Мойсееві – Міріам вкрилася проказою
2. Народ у пустелі _____	Б) Говорив проти Мойсея – прийшли отруйні змії
3. Зброєносець Йонатана _____	В) Пішов за баченням лідера без обговорень
4. Єлисей _____	Г) Вірно служив Іллі – отримав подвійне помазання

14. Розставте кроки виходу з ситуації, коли народ говорив проти Мойсея (Числа 21:5–9). ПОРЯДОК

- ___ Народ визнав: ми згрішили проти Господа і проти тебе
- ___ Бог дав захист і визволення через Мойсея
- ___ Мойсей помолився за народ
- ___ Народ попросив Мойсея помолитися

15. Як ви думаєте й говорите про своїх лідерів? Що потрібно змінити, щоб ваш лідер радів, а не зітхав через вас? ДЛЯ РОЗДУМУ

РОЗДІЛ IV

Плоди послуху і наслідки непослуху

що приносить послух, до чого веде непослух і хто подав нам приклад

Плоди послуху Богові

1. ВІЧНЕ ЖИТТЯ

Спасіння отримуємо з благодаті через віру, а не через діла. Але перебувати в Ісусі – це виконувати заповіді, і хто свідомо їх порушує, поступово засихає. Ознаки засихання – немає бажання молитися, читати Біблію, йти на богослужіння, служити, проповідувати, спілкуватися з віруючими, довго немає Божої присутності й одкровень. Віра без діл мертва: християнин, що засихає від непослуху, може відпасти від Бога.

¹⁴ Блаженні ті, хто випере свій одяг, щоб мати право на дерево життя і увійти брамами до міста.

ОБ'ЯВЛЕННЯ 22:14

⁴ Перебувайте в Мені, а Я – у вас. Як галузка не може приносити плоду сама по собі, якщо не буде на виноградній лозі, так і ви, якщо не будете перебувати в Мені. ⁵ Я є Виноградна Лоза, ви – галузки. Хто перебуває в Мені, а Я в ньому, той приносить рясний урожай, бо без Мене не можете робити нічого. ⁶ Хто в Мені не перебуває, буде відкинений геть, мов та гілка, і всохне; їх збирають і кидають у вогонь, і вони згорають.

ІВАНА 15:4–6

¹⁹ Чи віриш ти, що один Бог? Добре робиш! Але й біси вірять і тремтять. ²⁰ О, марна людино! Чи ж не хочеш зрозуміти, що віра без діл не дає плоду?

ЯКОВА 2:19–20

2. ДОБРИЙ ВПЛИВ НА ІНШИХ

Через непослух Адама багато хто став грішним, а через послух Ісуса багато хто став праведним. Через послушних батьків благословення переходить на дітей і онуків, через послушного пастора – на всю церкву. Через послух Павла і Петра Євангеліє прийшло до язичників.

¹⁹ Бо як непослухом однієї людини багато стали грішними, так і послухом Одного багато стануть праведними.

РИМЛЯН 5:19

²⁹ О, якби ж то їхнє серце завжди було таким! Аби вони боялися Мене і дотримувалися всіх Моїх Заповідей, щоб їм та їхнім дітям повіки було добре!

ПОВТОРЕННЯ ЗАКОНУ 5:29

3. БОЖА ПРИСУТНІСТЬ

Бог робить оселю в того, хто послухний Йому. Хто каже «я пізнав Його», а заповідей не тримає, – неправдомовець. Людину, що близько знає Бога, видно з очевидного послуху і Божого сприяння в її справах. Ісус робив завжди те, що до вподоби Отцеві, тож Отець не лишав Його. З Йосипом Бог був у всьому, і він став правителем Єгипту.

²³ У відповідь Ісус сказав йому: Якщо хто любить Мене, той буде виконувати Моє слово; і Мій Отець любитиме його, і Ми прийдемо до нього, і зробимо оселю в ньому.

ІВАНА 14:23

⁴ Хто каже, що пізнав Його, а заповідей Його не дотримується, той неправдомовець, і в ньому немає правди.

1 ІВАНА 2:4

²⁹ Той, Хто послав Мене, є зі Мною; [Отець] не залишив Мене Самого, бо Я завжди роблю те, що Йому до вподоби!

ІВАНА 8:29

⁹ А патріархи позаздрили Йосифові й продали його в Єгипет. Та з ним був Бог ¹⁰ і визволив його від усіх утисків, дав йому мудрість і милість перед фараоном, царем єгипетським, і той поставив його правителем над Єгиптом і над усім своїм домом.

ДІЇ 7:9-10

4. ДРУГ БОЖИЙ

Діти Божі – усі віруючі, але не всі вони Його друзі. Ціна дружби з Богом – посвята і послух. Авраам виконував усе, про що просив Бог, і був названий Божим другом.

¹⁴ Ви – друзі Мої, якщо чините те, що Я заповідаю вам.

ІВАН 15:14

²¹ Наш батько Авраам хіба не з діл оправдався, коли приніс свого сина Ісаака на жертвник?

²² Хіба не бачиш, що віра діяла разом з його ділами, і віра стала досконалою через діла? ²³ І здійснилося Писання, що каже: Повірів Авраам Богові, і це зараховано йому за праведність, і був названий Божим другом!

ЯКОВА 2:21–23

5. ПЕРЕБУВАННЯ В БОЖІЙ ЛЮБОВІ

Знати, що Бог тебе любить, і переживати Його любов – різні речі. Любов Бога – як дощ для всіх, але хто під парасолькою непослуху, може не відчувати жодної краплі. Бог любить безумовно, але щоб пережити цю любов, треба жити в послуші.

¹⁰ Якщо будете зберігати Мої заповіді, то перебуватимете в любові Моїй, так само, як Я, зберігши заповіді Мого Отця, перебуваю в Його любові. ¹¹ Це Я сказав вам, щоб Моя радість перебувала у вас і щоб ваша радість була повною.

ІВАН 15:10–11

6. ДІЄВІ МОЛИТВИ

Послушний має дерзновення в молитві й отримує відповіді. Послух дає і владу над дияволом: сини Скеви вживали ім'я Ісуса як заклинання, але не знали Господа й не жили за Його Словом.

²² і чого тільки попросимо, одержимо від Нього, оскільки зберігаємо Його заповіді й робимо те, що Йому до вподоби.

1 ІВАН 3:22

⁷ Тож підкоріться Богові, протидійте дияволу, й він утече від вас.

ЯКОВА 4:7

ГОЛОВНА ДУМКА

Тільки послухні Богові віруючі переживають повноту дії Божої благодаті і повноту благословень, які Він обіцяв у Своєму Слові.

Наслідки непослуху

1. ПРОКЛЯТТЯ

Благословення – коли Бог сприяє твоєму успіхові; прокляття – коли не сприяє і диявол має постійний доступ до тієї сфери, у якій ти непослушний. Щоб звільнитися, треба покаятися в конкретному непослусі й наказати дияволу в ім'я Ісуса прибрати відбиток прокляття.

²⁸ А прокляття, якщо не будете дотримуватися Заповідей Господа, вашого Бога, і звернете з дороги, яку я вам сьогодні вказую, і підете за іншими богами, яких ви не знаєте.

ПОВТОРЕННЯ ЗАКОНУ 11:28

2. БОЖЕ ПРОТИВЛЕННЯ

Непослушним християнам може противитися не тільки диявол, а й Бог – не щоб знищити, а щоб вони побачили помилку, покалися і змінилися. Гордий і непослушний – це одна й та сама людина. Йона відмовився йти до Ніневії – і прийшли буря, а потім кит. Краще покаятися під час бурі, ніж чекати кита.

¹⁵ Однак, якщо ви не будете слухатись Господнього голосу й почнете противитись наказам Господа, то Господня рука буде спрямована проти вас, як була проти ваших батьків.

1 САМУЇЛА 12:15

⁶ Та більшу дає благодать, через те й говорить: Бог гордим противиться, а покірним дає благодать.

ЯКОВА 4:6

¹² Адже очі Господні – на праведних, а Його вуха звернені до їхньої молитви; обличчя ж Господнє проти тих, хто робить зло!

1 ПЕТРА 3:12

3. БОЖИЙ ГНІВ АБО СУД

На синів непокори приходить Божий гнів. Будь-який непослух Слову отримував справедливую відплату; непослушні ангели втратили своє місце. Хто противиться Божому порядку, накликає на себе осуд – буває й достроковий суд ще в земному житті, як з Ананією та Сапфірою.

⁶Хай ніхто з вас не піддається обманові марних слів, бо через це Божий гнів приходить на неслухняних синів.

ЕФЕСЯН 5:6

²І якщо слово, сказане ангелами, було непохитним, і кожний переступ та непослух отримали справедливую відплату, ³то як ми уникнемо її, коли знехтуємо таким великим спасінням? Воно мало початок у проповіді Господа і було підтвержене нам тими, хто почув.

ЄВРЕЇВ 2:2-3

⁸в полум'яному вогні, що дає відплату тим, хто Бога не знає і не слухається Євангелії Господа нашого Ісуса.

2 СОЛУНЯН 1:8

¹Кожна людина нехай кориться вищій владі, бо немає влади, яка не була б від Бога, а чинні [влади] встановлені Богом. ²Хто противиться владі, противиться Божій постанові; хто противиться, той накликає на себе осуд.

РИМЛЯН 13:1-2

ГОЛОВНА ДУМКА

Тому краще послухатися Бога одразу.

Приклади послушних людей

1. ІСУС ХРИСТОС

Він був послušним Отцеві аж до хресної смерті, але не послухав людей, які хотіли зробити Його царем. Тому Бог підніс Його. Самовиправдання руйнує розвиток послуху.

⁸ Він упокорив Себе, був слухняним аж до смерті, й до смерті хресної. ⁹ Тому Бог надзвичайно звеличив Його та дав Йому Ім'я, яке вище всякого іншого імені,

ФИЛИП'ЯН 2:8-9

2. ЙОСИП

За сон від Бога брати хотіли його вбити. Він вірно служив Потіфарові, встояв перед його дружиною, потрапив за наклепом до в'язниці, а ставши другим після фараона, не помстився. За послух у несприятливих обставинах Бог високо підніс його.

3. ПАВЛО

«Я не спротивився небесному видінню». Одкровення, які він отримав від Господа, Павло насамперед сам виконував, і так само вчив Тимофея воювати згідно з пророцтвами про нього.

¹⁹ Тому, царю Агрипо, я не став чинити опір небесному видінню,

ДІЇ 26:19

²³ Адже я прийняв це від Господа і вам передав: що Господь Ісус тієї ночі, коли був виданий, узяв хліб,

1 КОРИНТЯН 11:23

¹⁵ Коли ж Бог, Який вибрав мене з утроби моєї матері й покликав Своєю благодаттю, уподобав ¹⁶ об'явити через мене Сина Свого, щоб я благовістив Його між язичниками, – я не став того часу радитися з тілом і кров'ю ¹⁷ і не пішов у Єрусалим до тих, які переді мною були апостолами, але я пішов у Аравію і знову повернувся в Дамаск.

ГАЛАТІВ 1:15-17

¹⁸ Це веління передаю тобі, сину Тимофію, згідно з пророцтвами, які раніше були дані про тебе, аби ти, згідно з ними, боровся доброю боротьбою,

1 ТИМОФІЯ 1:18

4. ІСУС НАВИН

Він не відступив від жодного слова з того, що Господь наказав Мойсееві; без запитань сім разів обійшов Єрихон, чекав Мойсея біля гори і не образився, коли помазання прийшло на сімдесятьох раніше, ніж на нього. Він змінив Мойсея і ввів народ в обітовану землю.

¹⁵ Як звелів Господь Мойсееві, Своему слугі, і як Мойсей заповів Ісусові, – так Ісус і вчинив; не пропустив нічого з того, що звелів Господь Мойсееві.

ІСУС НАВИН 11:15

5. АВРААМ

Його послух випробовували чотири важкі накази: залишити рідне місто, зробити обрізання собі й усьому домові, відіслати Агар і Ізмаїла та принести в жертву Ісаака. Він устав рано-вранці й пішов – і Бог поблагословив у ньому всі народи.

² Тоді Бог звелів: Візьми твого сина, свого єдиного, якого ти любиш, Ісаака, і йди в землю Морія та принеси його там у всепалення на одній з гір, яку тобі покажу. ³ Вставши рано-вранці, Авраам осіддав свого осла, взяв із собою двох слуг і свого сина Ісаака. Нарубав дров на всепалення і пішов до місця, на яке йому вказав Бог.

БУТТЯ 22:2–3

ГОЛОВНА ДУМКА

Нехай Господь допоможе нам жити в послуші Його Слову і Його волі!

ПЕРЕВІР СЕБЕ · РОЗДІЛ 4

Плоди послуху і наслідки непослуху

15 питань. Частина з них – життєві ситуації, де треба застосувати прочитане. Після перевірки побачите, які теми варто повторити.

1. Що, за Івана 14:23, Бог робить для того, хто любить Ісуса і дотримується Його слова? **одна відповідь**

- ☐ А) Приходить і робить у нього оселю
- ☐ Б) Звільняє його від усіх випробувань
- ☐ В) Дає йому владу над людьми
- ☐ Г) Одразу робить його служителем

2. Що, за уроком, означає прокляття? **одна відповідь**

- ☐ А) Слова, які хтось сказав проти тебе
- ☐ Б) Покарання, яке стосується лише невірних
- ☐ В) Хвороба, яку неможливо зцілити
- ☐ Г) Бог не сприяє успіхові, а диявол має постійний доступ до тієї сфери, де людина непослушна

3. Лесю незаслужено звинувачують на роботі, і вона витрачає всі сили, щоб виправдатися перед усіма. Чого вчить приклад Ісуса? **одна відповідь**

- ☐ А) Захищати своє ім'я – головний обов'язок християнина
- ☐ Б) Самовиправдання руйнує розвиток послуху: Бог дивиться, як ми реагуємо в несприятливих обставинах
- ☐ В) Треба відповісти кривдникам тим самим
- ☐ Г) Варто якнайшвидше звільнитися

4. Тарас давно у вірі, але йому не хочеться молитися, читати Біблію й іти на служіння, а одкровень давно немає. Що каже урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Це звичайна втома, яка мине сама
- ☐ Б) Так буває з усіма, хто довго у вірі
- ☐ В) Це ознаки духовного засихання через свідоме порушення заповідей: треба шукати, у чому він непослушний
- ☐ Г) Йому треба змінити церкву

5. Для чого Бог протиставляється непослушному християнинові? **одна відповідь**

- ☐ А) Щоб той побачив помилку, покався і змінився
- ☐ Б) Щоб остаточно його знищити
- ☐ В) Щоб показати іншим Свою силу
- ☐ Г) Щоб людина навчилася жити без Його допомоги

6. Бог спонукає Івана поговорити з важким сусідом про Євангеліє, а той відмовляється – і в його житті почалася «буря» проблем. Що порадить урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Перечекати, поки буря мине
- ☐ Б) Попросити Бога послати когось іншого
- ☐ В) Шукати причини в людях довкола
- ☐ Г) Покаятися й послухатися під час бурі, не чекаючи «кита», як учить історія Йони

7. Про кого сказано, що він не відступив від жодного слова з того, що Господь наказав Мойсееві (Ісус Навин 11:15)? **одна відповідь**

- ☐ А) Аарон
- ☐ Б) Ісус Навин
- ☐ В) Міріам
- ☐ Г) Самуїл

8. Оксана каже, що щотижня відчуває на зібранні Божу присутність, хоча її життя за роки не змінилося і заповідей вона не тримає. Що каже урок? **одна відповідь**

- ☐ А) Головне – відчуття присутності, решта прийде сама
- ☐ Б) Відчуття присутності доводить, що з нею все гаразд
- ☐ В) Хто каже «я пізнав Його», а заповідей не тримає, – неправдомовець: Бога близько знає той, хто очевидно послухний
- ☐ Г) Їй треба частіше ходити на зібрання

9. Які плоди послуху Богові називає урок? Оберіть усі правильні. **кілька відповідей**

- ☐ А) Дружба з Богом
- ☐ Б) Життя без будь-яких випробувань
- ☐ В) Дієві молитви
- ☐ Г) Право не підкорятися людям

10. Які наслідки непослуху називає урок? Оберіть усі правильні. **кілька відповідей**

- ☐ А) Прокляття
- ☐ Б) Втрата спасіння після першого ж гріха
- ☐ В) Боже противлення
- ☐ Г) Позбавлення Божої любові назавжди

11. Через послух однієї людини благословення може прийти на її сім'ю і церкву. **ТАК / НІ**

- ☐ Так ☐ Ні

12. Бог любить лише послушних, тож непослушний християнин Божої любові не має. **ТАК / НІ**

- ☐ Так ☐ Ні

13. Поєднайте приклад послухної людини з її вчинком. ВІДПОВІДНІСТЬ

1. Ісус Христос _____	А) Ставши другим після фараона, не помстився
2. Йосип _____	Б) Не спротивився небесному видінню
3. Павло _____	В) Послушний Отцеві аж до хресної смерті
4. Авраам _____	Г) Устав рано-вранці й пішов принести в жертву Ісаака

14. Розставте Божі накази, якими випробовувався послух Авраама, у тому порядку, як їх називає урок.ПОРЯДОК

- ___ Відіслати Агар і Ізмаїла
- ___ Залишити рідне місто
- ___ Принести в жертву Ісаака
- ___ Зробити обрізання собі й усьому домові

15. Який плід послуху ви найбільше хочете побачити у своєму житті і в якому конкретному питанні почнете слухатися Бога вже цього тижня? для роздуму

ДОДАТОК

Відповіді до тестів

Для питань на відповідність літери відповідають правому стовпчику в тесті. Для питань на порядок подано правильну послідовність.

Розділ 1. Послух Богові

1. **Г.** Послух – схильність серця. У притчі про двох синів перший спершу відмовився, але пішов, бо мав схильність до послуху (Мт. 21:28–31).
2. **Б.** Життя в обітованій землі повністю залежало від дощу, обіцяного за послух (Втор. 11:8–15). Так і життя християнина залежить від послуху Богові.
3. **В.** Мій послух залежить від мого бажання і тільки від мене; поки я виправдовую непослух іншими людьми, я не змінююся (Іс. 1:19).
4. **А.** Емоційне рішення тримається до першого випробування. Якісне рішення не змінюється за жодних обставин, а випробування приходить у найнезручніший момент.
5. **Г.** Якщо в мені перебуває похоть, я послушний похоті; Слово – Слово. Моя відповідальність – щоб Слово було живим у серці (1 Ів. 2:24).
6. **Б.** Захистити себе можна в момент вибору, але не після нього; те, що не корисне й не буде, краще не дивитися (1 Кор. 10:23; Пр. 4:20–23).
7. **В.** Послух кращий за жертву, і жодна жертва чи піст не компенсують непослуху; непокора – такий самий гріх, як чаклунство.
8. **А.** Хто вірний у малому, той і в великому вірний (Лк. 16:10). Хто слухається Слова в дрібницях, стає передбачуваним для Бога.
9. **А, В.** Бог радив оточити людину Словом (Втор. 11:18–20); допомагає й спілкування з щирими християнами та зібрання (Євр. 10:25). Погані товариства псують добрі звичаї.
10. **А, В.** Урок називає два боки страху Божого: пошану до Творця і боязнь засмутити Бога. Він відводить від зла (Пр. 16:6).
11. **Так.** Благодать дана, щоб допомогти змінитися зсередини і бути послухним, а не щоб виправдовувати непослух.
12. **Так.** «Птахи літають над головою, але не дозволяй їм звити гніздо»: думку треба взяти в полон на послух Христові (2 Кор. 10:4–5).
13. **1 – Г; 2 – А; 3 – Б; 4 – В.** 1 Самуїла 13:11–14; Дії 9:10–17; 2 Хронік 19:2; 2 Самуїла 13:1–5 – приклади з розділу про послух Богові.
14. **Вникати в Слово → Перебувати в ньому → Виконувати → Блаженство і успіх.** Вникати → перебувати → виконувати – і буде блаженство; повчатися день і ніч → виконувати – і буде успіх.
15. **Орієнтир:** Чесно назвати конкретне джерело впливу (Пр. 4:23; 1 Кор. 15:33), прибрати його, оточити себе Словом і правильним спілкуванням і ухвалити рішення, яке не зміниться за обставин.

Розділ 2. Послух людині

1. **Б.** Урок розрізняє три види послуху: Богові, людині і Богові через людину.
2. **В.** Християнин послушний людині в межах послуху Богові. Апостоли не бунтували, а просто виконували Боже доручення.
3. **А.** Не треба слухатися начальника, коли він вимагає порушити Божі заповіді чи закон (Мт. 22:17–21).
4. **Г.** Відносини учня й викладача прирівнюються до відносин підлеглого й начальника; списування й шпаргалки не мають бути в житті учня-християнина.
5. **Б.** Догодження людям – коли людина виглядає послушною ззовні, а в серці послуху немає (Еф. 6:5–8).
6. **В.** Слухатися треба більше Бога, ніж людини, але без сварок і відходу з дому; батьків треба шанувати завжди.

7. **А.** «Шануй батька і матір» – перша заповідь з обітницею: щоб тобі було добре і щоб ти довго жив на землі.
8. **Г.** Чоловікові треба бути послухом незалежно від того, віруючий він чи ні; життя дружини може здобути його без слів (1 Пет. 3:1–2).
9. **А, В.** Урок називає батьків, начальників і викладачів (у питаннях роботи й навчання), державну владу, духовну владу, для дружин – чоловіків і всіх – одне одного.
10. **А, В.** Без смирення слухатися інших неможливо; марнославство й амбіції – хибні мотиви серця (Флп. 2:3–4; 1 Пет. 5:5–6).
11. **Так.** Підкорятися батькам треба, поки живеш у їхньому домі; шанувати їх Бог заповідав безумовно.
12. **Ні.** Божий рецепт – не бунт, а молитва за владу і всіх начальників (1 Тим. 2:1–4).
13. **1 – В; 2 – А; 3 – Б; 4 – Г.** Ці місця урок наводить у розділі «Послух людині».
14. **Синедріон заборонив проповідувати про Ісуса → Петро відповів: треба коритися більше Богові, ніж людям → Апостоли не сперечалися й не бунтували → Апостоли далі виконували Боже доручення.** Апостоли мудро уникали конфлікту і, лишаючись у послузі Богові, продовжували виконувати Його доручення (Дії 5:27–29).
15. **Орієнтир:** Назвати конкретну людину й ситуацію; слухатися в простоті серця, як Христа, а не напоказ (Еф. 6:5–8), шанувати навіть суворох і не виходити за межі послуху Богові.

Розділ 3. Послух духовній владі

1. **В.** Джерело влади – Бог, а всю владу Отець передав Сину (Кол. 1:13–18). Тому духовна влада – це Божа влада.
2. **А.** Просячи царя, Ізраїль хотів вийти з-під влади Самого Бога (1 Сам. 8:7).
3. **Г.** Людині здається, що вона послухалася, а насправді зробила все не так; треба вміти залишити свою думку.
4. **Б.** Міріам і Аарон дорікали Мойсееві – і Бог Сам розібрався з ними (Чис. 12:1–10). Через критику лідера диявол отримує доступ.
5. **В.** Якщо в чужому не були вірні, хто дасть вам ваше? (Лк. 16:12). Єлисей вірно служив Іллі й отримав подвійне помазання.
6. **А.** Покоритися Богові – це і бути послухним Слову, і стати під Божу духовну владу (Як. 4:7).
7. **Г.** Билися Ісус Навин і воїни, але результат залежав від Мойсея: народ слухався його і був під Божим захистом.
8. **Б.** Лідерів треба шанувати особливо, з любов'ю, за їхню працю (1 Сол. 5:12–13), навіть якщо тобі 50, а лідерові 18.
9. **А, В.** Через служителів Бог готує святих до служіння, буде Тіло Христове, веде до єдності віри і дає зрілість.
10. **А, В.** Урок називає чотири напрямки: як я думаю про лідерів, як говорю, як реагую на їхні слова і на критику на їхню адресу.
11. **Так.** Бог обрав Бецалеїла та Оголіява, але сказав про це тільки Мойсееві (Вих. 31:1–6).
12. **Так.** Бог гордим противиться, а смиренним дає благодать (1 Пет. 5:5–6).
13. **1 – А; 2 – Б; 3 – В; 4 – Г.** Числа 12:1–10; 21:5–9; 1 Самуїла 14:6–7; приклад Єлисея – з розділу «Послух духовній владі».
14. **Народ визнав: ми згрішили проти Господа і проти тебе → Народ попросив Мойсея помолитися → Мойсей помолився за народ → Бог дав захист і визволення через Мойсея.** Коли народ покався перед Господом і Мойсеем, Мойсей помолився, і Бог дав визволення – знову через Мойсея.
15. **Орієнтир:** Перевірити думки й слова про лідерів, відкидати неповагу ще в думках, виконувати доручення в точності й вчасно, щоб лідер робив свою справу з радістю (Євр. 13:17).

Розділ 4. Плоди послуху і наслідки непослуху

1. **А.** Бог робить оселю в того, хто послухний Йому: Божа присутність приходить до послухних.
2. **Г.** Благословення – коли Бог сприяє успіхові, прокляття – коли не сприяє. Воно може діяти й на непослушних віруючих (Втор. 11:28).
3. **Б.** Ісус був послухним у важких обставинах, і Бог підніс Його (Флп. 2:8–9). Самовиправдання руйнує розвиток послуху.

4. **В.** Хто не перебуває в Ісусі, тобто не виконує заповідей, поступово засихає (Ів. 15:4–6).
5. **А.** Бог може знищити будь-кого за мить, але противиться непослушним, щоб вони покалися і змінилися.
6. **Г.** Краще покаятися і стати послухним під час шторму, ніж чекати, поки тебе проковтне кит; краще послухатися Бога одразу.
7. **Б.** Тому Бог обрав Ісуса Навина ввести народ в обітовану землю.
8. **В.** Людину, що знає Бога, видно з очевидного послуху і Божого сприяння (1 Ів. 2:4). На зібранні непослушний відчуватиме і викриття Святого Духа.
9. **А, В.** Урок називає вічне життя, добрий вплив на інших, Божу присутність, дружбу з Богом, перебування в Його любові й дієві молитви.
10. **А, В.** Наслідки непослуху – прокляття, Боже противлення, Божий гнів або суд.
11. **Так.** Через послухних батьків благословення переходить на дітей, через послухного пастора – на церкву (Рим. 5:19; Втор. 5:29).
12. **Ні.** Бог любить безумовно, але пережити Його любов можна, лише живучи в послусі (Ів. 15:10–11).
13. **1 – В; 2 – А; 3 – Б; 4 – Г.** Филип'ян 2:8–9; Дії 26:19; Буття 22:2–3 і історія Йосипа – з розділу «Приклади послухних людей».
14. **Залишити рідне місто → Зробити обрізання собі й усьому домові → Відіслати Агар і Ізмаїла → Принести в жертву Ісаака.** Урок називає чотири важкі накази саме в такому порядку; за послух Бог поблагословив в Авраамі всі народи.
15. **Орієнтир:** Назвати плід (Божу присутність, дієві молитви, добрий вплив на сім'ю) і конкретну сферу непослуху; покаятися і послухатися одразу, не чекаючи бурі.

Біблійна школа «Дім Слова» · Християнська церква «Перемога», м. Рівне

Instagram · Facebook

Українською перекладено та оформлено за навчальним матеріалом Біблійної школи «Робітники Царства» християнської церкви «Перемога» (м. Київ). Використано з дозволу.

Цитати Святого Письма – «Біблія. Сучасний переклад» © Українське Біблійне Товариство, 2020–2023.